

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSESTANDARD

Arborist, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Arborist, tase 4 kutsestandard on aluseks kutsehariduse ja täiendusõppe õppekavade koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele kutse andmisel.

Selle kutsestandardi alusel antakse nii esmast kutset kui kutset:

- esmane kutse saadakse riiklikult tunnustatud, käesolevale kutsestandardile vastava õppekava täitmisel. Lõputunnistusele/diplomi lisale kantud märge esmase kutse saamise kohta tõendab, et isik on saanud ettevalmistuse ja omab valmisolekut vastaval tasemel kutsealal tegutsema asumiseks;
- kutse saadakse, kui kutset andev organ on hinnanud isiku reaalses tööelus tõendatud kompetentside vastavust kutsestandardile ning väljastanud kutsetunnistuse.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Arborist, tase 4	4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raietöoline, tase 2	2
Viljapuude ja marjapõõsaste hooldaja, tase 4	4
Parkmetsade ja haljastute hooldaja, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Arboriste on kahel tasemel: arborist, tase 4 ja meisterarborist, tase 5.</p> <p>Arborist, tase 4 on oskustöötaja, kes istutab ja hooldab puittaimi asustatud piirkondades, et tagada puude võimalikult hea tervislik seisund ning turvaline ja esteetiline elukeskkond inimestele. Arborist töötab välitingimustes ja avalikus ruumis ning langetab iseseisvalt oma tööga seotud otsuseid. Sellel kutsealal töötamine eeldab füüsilist vastupidavust ja pingetaluvust.</p> <p>Arborist, tase 4 kutse sisaldab kolme osakutset:</p> <ol style="list-style-type: none"> raietöoline, tase 2, parkmetsade ja haljastute hooldaja, tase 4, viljapuude ja marjapõõsaste hooldaja, tase 4. <p>Töötamisel avalikus ruumis järgib arborist oma tegevuste planeerimisel projekti või tööjuhendit ning arboristi kutse-eetikat (lisa 1).</p>
A.2 Tööosad
<p>Arborist, tase 4 kutse koosneb 11 töö osast.</p> <p>A.2.1 Võsa- ja kettsaagidega töötamine</p> <ol style="list-style-type: none"> Töövahendi valimine Ohufaktorite hindamine ja töö kavandamine Turva- ja töövarustuse valimine ja kasutamine Turva- ja töövarustuse hooldamine

- 5) Võsa- ja kettsae hooldamine
- 6) Töötamine võsasaega
- 7) Töötamine kettsaega
- 8) Tegutsemine õnnetusjuhtumi korral

A.2.2 Puittaimede istutamine

- 1) Istikute säilimise tagamine nende transpordil, istutustöödel ja ladustamisel
- 2) Töökoha piiramine ja tähistamine
- 3) Istutuskoha ettevalmistamine
- 4) Puittaimede istutamine kasvukohale
- 5) Puittaimede istutusaegne lõikamine
- 6) Istutatud puittaimede järelhooldamine

A.2.3 Puude ümberistutamine

- 1) Puu ettevalmistamine ümberistutamiseks
- 2) Puittaimede ümberistutamine uuele kasvukohale
- 3) Puude istutusaegne lõikamine
- 4) Ümberistutatud puude järelhooldamine

A.2.4 Puittaimede hoolduslõikuse tegemine

- 1) Lõikustööde planeerimine
- 2) Kujundus- ja hoolduslõikuse tegemine
- 3) Hekkide ja põõsaste hoolduslõikuse tegemine

A.2.5 Viljapuude ja marjapõõsaste hooldamine

- 1) Lõikustööde planeerimine
- 2) Marjapõõsaste hoolduslõikuse tegemine
- 3) Viljapuude hoolduslõikuse tegemine
- 4) Tüvede ja võrade kaitsmine
- 5) Väetamisvajaduse hindamine
- 6) Taimekaitsetööde tegemine

A.2.6 Puittaimede erihooldustööde tegemine

- 1) Puittaimede ehitusaegne kaitsmine
- 2) Puudele tugivööde paigaldamine
- 3) Puittaimede kaitsmine kahjustavate mõjude eest
- 4) Puittaimede väetamisvajaduse hindamine ja väetamine
- 5) Taimekaitsetööde tegemine

A.2.7 Puude raie eritingimustes (kallakud, elektriliini alus ja lähedus, teede ja rajatiste lähedus, piiratud ruum, tormimurd jm)

- 1) Langetusmeetodi valimine
- 2) Puude langetamine
- 3) Töötamine tormimurru aladel
- 4) Langetatud tüvede, valmistatud materjalide ja raidmete käitlemine, transportimine või ladustamine
- 5) Puiduhakkuri kasutamine
- 6) Langetatavate puude hindamine tarbepuiduna
- 7) Objekti viimistlemine

A.2.8 Parkmetsade ja haljastute hooldustööde planeerimine ja tegemine

- 1) Hooldustööde planeerimine
- 2) Parkmetsade ja haljastute hooldamine
- 3) Langetatavate puude hindamine tarbepuiduna
- 4) Langetatud tüvede ja raidmete käitlemine
- 5) Kändude eemaldamine
- 6) Objekti viimistlemine

A.2.9 Korvtöstukilt töötamine

- 1) Töstuki valimine ja tellimine
- 2) Töstuki ohutu kasutamine
- 3) Töstukilt töötamine
- 4) Tegutsemine õnnetusjuhtumi korral

A.2.10 Ronimiskõitega töötamine

- 1) Ronimisvarustuse ja töövahendite valimine
- 2) Riskianalüüsi läbiviimine
- 3) Tellitud töö tegemine
- 4) Ronimisvarustuse hooldamine
- 5) Tegutsemine õnnetusjuhtumi korral

A.2.11 Juhtimine, juhendamine ja majandamine

- 1) Kulude kalkuleerimine
- 2) Kokkulepete sõlmimine
- 3) Lubade ja kooskõlastuste olemasolu kontrollimine
- 4) Töö juhtimine ja juhendamine

Arborist, tase 4 kutse sisaldab järgmisi osakutseid:

- 1) raietöoline, tase 2, mis moodustub töö osast A.2.1;
- 2) viljapuude ja marjapõõsaste hooldaja, tase 4, mis moodustub töö osadest A.2.1 ja A.2.5;
- 3) parkmetsade ja haljastute hooldaja, tase 4, mis moodustub töö osadest A.2.1 ja A.2.8

A.3 Töö keskkond ja eripära

Arborist töötab välistingimustes, vibratsiooni- ja müra keskkonnas. Töö nõuab füüsilist pingutust, töötamist kõrgustes ja sundasendites. Oma töös puutub ta kokku heitgaasidega.

A.4 Töövahendid

Arboristi põhilisteks töövahenditeks on võsa- ja kettsaad ning mootorlõikurid, oksasaed ja -käärid, puude seisukorra määramise vahendid ja teised abivahendid: tõstukid, köied, kannufreesid, oksapurustid, vintsid jm.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Arboristi töö nõuab kõrgusetaluvust, koordineerimisvõimet, kiiret reageerimist ning füüsilist vastupidavust.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Arborist, tase 4 esmakutse saadakse kutseõppeasutuse lõpetamisel.

Arborist, tase 4 omab tavapäraselt metsandusalast kutseharidust või kutseoskused on omandatud praktilise töö käigus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Arborist, puuhooldusspetsialist, kõrghaljastusspetsialist.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Arborist, tase 4 kutse saamiseks on vajalik kompetentside B.2.1-B.2.12 tõendamine.

Arborist, tase 4 kutset on võimalik tõendada osade kaupa.

Kompetentsi B.2.1 tõendamisel saadakse raietöoline, tase 2 osakutse.

Kompetentside B.2.1, B.2.5 ja B.2.12 tõendamisel saadakse viljapuude ja marjapõõsaste hooldaja, tase 4 osakutse.

Kompetentside B.2.1, B.2.8 ja B.2.12 tõendamisel saadakse parkmetsade ja haljastute hooldaja, tase 4 osakutse.

B.2 Kompetentsid

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Võsa- ja kettsaagidega töötamine	EKR tase 2
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valib sobiva töövahendi ja nendega seotud töövarustuse ning abivahendid, lähtudes töö iseloomust ja tööobjekti eripärast; 2) hindab ohufaktoreid; planeerib oma tööd, lähtudes riski astmest ja seatud tööeesmärgist ning võtab kasutusele abinõud riski maandamiseks; 3) valib sobivad turva- ja töövarustuse, lähtudes tööobjektist ja töövahenditest ning kasutab neid eesmärgipäraselt, arvestades etteantud nõudeid; 4) hooldab turva- ja töövarustust, arvestades kasutus- ja hooldusjuhendeid; 5) hooldab võsa- ja kettsaagi vastavalt töö iseloomule, hooldusvajadusele ja kasutusjuhenditele; 6) langetab puid kettsaaga, laasib ning järkab tüved ja koondab valmistatud materjalid, lähtudes tööülesandest ning kasutades oma töös ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid; 7) hooldab võsasaaga metsasihte, teeservi, kraave, liinikoridore, põõsastikke jm, lähtudes tööülesandest ning kasutades oma töös ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid; 8) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, vajadusel kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) võsa- ja kettsaagide ehitus ning kasutamise ja hooldamise põhimõtted; 2) turva- ja töövarustuse liigid ja nende hooldamise põhimõtted; 3) valdkonda reguleerivate õigusaktide, juhendmaterjalide ja standardite nõuded; 4) ergonoomia alused, keskkonna- ja tööohutusnõuded; 5) algteadmised metsapuuliikidest. 	
<p>Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne</p>	
B.2.2 Puittaimede istutamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tagab istikute säilimise nende transpordil ja istutustööde eel, arvestades ilmastikuoludega; 2) piirab ja tähistab tööde teostamise koha, arvestades tööohutusnõuete ja jalakäijate ning sõidukite liiklemisega; 3) kontrollib ja valmistab ette istutuskoha, arvestades istiku ning selle juurestiku suurust ja kasvupinnase iseloomu ning arvestades etteantud juhiste nõudeid; 4) istutab puittaimi, arvestades kasvukohast tingitud nõudeid ja tehes õigesti tagasitaitmise, toestamise, kastmise ja multšimise; 5) lõikab istutamise ajal puittaimi, tundes ära eelnevad hooldusvead ning kasutades õigeid töövõtteid ja -vahendeid, arvestades seejuures ka puu elusvõra maksimaalse säilimisega; 6) teeb järelhooldust (kastmine, multšimine, kaitsmine, toestamine jne), arvestades puu suurust, kasvukoha eripära ning kasutades sobivaid töömaterjale. Hindab väliste tundemärkide järgi istikute kasvamaminekut ning võimalusel parandab vead, samuti eemaldab õigeaegselt sidemed ja toed. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused; 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused; 3) mulla, kasvusubstraatide ja multšide liigid ning nende omadused; 4) projekti lugemise põhimõtted. 	
<p>Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne</p>	
B.2.3 Puude ümberistutamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valmistab puu juurestiku ja võra ümberistutamiseks ette, arvestades puu suurust ja juurestiku mahtu ning valmistab ette uue kasvukoha; 2) istutab puittaimi, arvestades kasvukohast tingitud nõudeid, samuti teostades õigesti tagasitaitmise, toestamise, kastmise ja multšimise; 	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

3) lõikab istutamise ajal puittaimi, kasutades ohutuid töövõtteid ja sobivaid vahendeid, arvestades seejuures ka puu elusvõra maksimaalse säilimisega;

4) hooldab ümberistutatud puud (kastab, toestab, multšib jm), järgides järelhoolduse kava nõudeid.

Teadmised:

- 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused;
- 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 3) mulla, kasvusubstraatide ja multšide liigid ning nende omadused;
- 4) projekti lugemise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline ülesanne (juhtumi analüüs)

B.2.4 Puittaimede hoolduslõikuse tegemine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

lähudes majandamissuundadest ja hooldusvajadusest:

- 1) planeerib lõikustööd, lähudes puittaimede bioloogiast, kasvukoha (tänav, park, parkmets, koduaed vm) eripärast, puu seisundist, riskianalüüsist;
- 2) teeb ohutult kujundus- ja hoolduslõikust;
- 3) teeb hekkide ja põõsaste hoolduslõikust kasutades asjakohaseid käsi- ja mootorlõikureid, arvestades taime bioloogiat.

Teadmised:

- 1) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 2) erinevate lõigete liigid ja nende kasutamine;
- 3) lõikusvõtted, -liigid ja -viisid, nende mõju puittaimede võra hilisemale kujule, oksastiku tugevale ehitusele ning kasvukiirusele;
- 4) puidusiseste kaitsemehhanismide liigid ning nende tähtsus;
- 5) puittaimede kahjustajate liigid;
- 6) enamlevinud puuliigid ja nende omadused;
- 7) käsi- ja mootorlõikurite ehitus ning kasutamise ja hooldamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja kirjalik ülesanne

B.2.5 Viljapuude ja marjapõõsaste hooldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

lähudes majandamissuundadest ja hooldusvajadusest:

- 1) planeerib lõikustööd, lähudes viljapuude ja marjapõõsaste bioloogiast ning seisundist;
- 2) teeb marjapõõsaste hoolduslõikust kasutades asjakohaseid käsi- ja mootorlõikureid, arvestades põõsa bioloogiat;
- 3) teeb ohutult viljapuude hoolduslõikust kasutades asjakohaseid käsi- ja mootorlõikureid, lähudes liigist, sordist ja pookealuse tüübist;
- 4) kaitseb tüvesid ja võrasid kahjustavate mõjude eest, lähudes liigist, kasvukohast ja kahjustavatest teguritest;
- 5) hindab väetamisvajadust ja väetab;
- 6) teeb taimekaitseteid, lähudes preparaatide kasutusjuhistest.

Teadmised:

- 1) erinevate lõigete liigid ja nende kasutamine;
- 2) lõikusvõtted, -liigid ja -viisid, nende mõju puittaimede võra hilisemale kujule, oksastiku tugevale ehitusele ning kasvukiirusele;
- 3) pookealuste liigid;
- 4) viljapuude ja marjapõõsaste liigid, nende anatoomia ja füsioloogia alused ning majandamissuunad;
- 5) taimekahjustajate liigid;
- 6) väetiste liigid, nende kasutamine ja säilitamine;
- 7) taimekaitsevahendite liigid, nende kasutamine ja säilitamine;
- 8) isikukaitsevahendite liigid ja omadused;
- 9) käsi- ja mootorlõikurite ehitus ning kasutamise ja hooldamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, kirjalik ülesanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

B.2.6 Puittaimede erihooldustööde tegemine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaitseb puittaimi ehitustegevuse ajal, lähtudes puu bioloogiast ja puukaitset reguleerivate normdokumentide ning muude ettekirjutuste nõuetest; 2) paigaldab puudele tugivööd, lähtudes etteantud juhistest; 3) kaitseb puittaimi kahjustuste eest, lähtudes liigist, kasvukohast ja kahjustavatest teguritest; 4) hindab väetamisvajadust ja väetab, lähtudes hindamistulemustest; 5) teeb taimekaitsetöid, lähtudes preparaatide kasutusjuhistest. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused; 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused; 3) ehitusobjektidel kasvavate puude kaitsmise põhimõtted; 4) puittaimede kahjustajate liigid; 5) väetiste ja taimekaitsevahendite liigid ja nende omadused; 6) puude väetamise põhimõtted ja viisid. 	
<p>Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne</p>	
B.2.7 Puude raie eritingimustes (kallakud, elektriliini alus ja lähedus, teede ja rajatiste lähedus, piiratud ruum, tormimurd jm)	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hindab töötamisega seotud riske ning valib sobiva langetusmeetodi (sh sektsiooniline langetamine), isikukaitsevahendid ning abivahendid, (vints, korvtõstuk jm), lähtudes riskianalüüsist; 2) langetab puid ohutult, tagades nii iseenese kui möödakäijate turvalisuse, ehitiste ja rajatiste säilimise ning tekitades minimaalset kahju pinnasele ja taimeestikule; 3) töötab tormimurru aladel, laasides ja järgates ohutult pinge all olevaid tüvesid; vastavalt pooltevahelisele kokkuleppele; 4) korraldab raiejäätmete äraveo ja/või ladustamise; 5) kasutab puiduhakkurit; 6) hindab langetatavate puude sobivust tarbepuidu valmistamiseks ning valmistab neist võimalusel tarbesortimente; 7) viimistleb objekti, taastab haljastuse. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused; 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused; 3) tööohutuse nõuded tormimurru aladel. 	
<p>Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne</p>	
B.2.8 Parkmetsade ja haljastute hooldustööde planeerimine ja tegemine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valib hoolduse käigus hooldatavad ja väljaraiutavad puud, lähtudes hoolduskavas seatud eesmärkidest või pooltevahelisest kokkuleppest; 2) hooldab parkmetsa või haljastuid, kahjustamata seejuures teisi taimi ja rajatise; lähtudes pooltevahelisest kokkuleppest; 3) hindab langetatavate puude sobivust tarbepuidu valmistamiseks ning valmistab neist võimalusel tarbesortimente; 4) korraldab raiejäätmete käitlemise; 5) korraldab kändude eemaldamise; 6) viimistleb objekti. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused; 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused; 3) metsamajanduse alused; 4) pargimajanduse alused; 	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

5) enamlevinud kaitsealused liigid.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne	
B.2.9 Korvtöstukilt töötamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) valib ja tellib sobiva töstuki, lähtudes töö iseloomust; 2) seab töstuki ohutusse tööasendisse; juhib töstuki liikumist ja töötab ohutult, suhtleb töstukijuhiga, kasutades kokkulepitud märguandeid; 3) hooldab või langetab puid, arvestades töstukilt töötamise ohutusjuhendeid ja puude hoolduseesmärke; 4) õnnetusjuhtumi korral kõrgustes toob kannatanu maapinnale, tagades enda turvalisuse ning vältides kannatanu seisundi halvenemist.	
Teadmised: 1) töstukite tüübid ja nende eripära; 2) ohutusnõuded ja piirangud töstukil töötamisel.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö	
B.2.10 Ronimiskõitega töötamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) valib ohutu ja nõuetekohaselt sertifitseeritud ronimisvarustuse ja töövahendid, lähtudes tööülesandest, sihtotstarbest, ilmastikuoludest jm; 2) viib läbi puupõhise ronimiseelse riskianalüüsi, valib ohutu ning sobiva ronimismeetodi, lähtudes tööülesandest, ilmastikuoludest jm; 3) teeb tellitud puuhooldus - või langetustöid kõielt, arvestades hoolduseesmärke ja tagades tööohutuse; 4) hooldab ronimisvarustust, arvestades tootjapoolseid juhiseid; 5) õnnetusjuhtumi korral kõrgustes toob kannatanu maapinnale, tagades enda turvalisuse ning vältides kannatanu seisundi halvenemist.	
Teadmised: 1) kõite tüübid ja nende juurde kuuluv lisavarustuse liigid ning nende kasutamise põhimõtted; 2) kõitega töötamise/ronimise meetodid ja tehnikad; 3) turvavarustuse liigid ja nõuded nende kasutamisel; 4) ohutud töövõtted töötamisel kõitega; 5) sõlmede liigid ja nende kasutamise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö	
B.2.11 Juhtimine, juhendamine ja majandamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) koostab tööga seotud kulude kalkulatsioone, lähtudes töö eesmärgist ja kehtivate õigusaktide nõuetest; 2) sõlmib kokkuleppeid tellijaga pooltevaheliste kohustuste täpsustamiseks, võtab objekte hoolduseks vastu ja annab üle hooldatud objekte, dokumenteerib tehtud tööd; 3) veendub puude raie lubatavuses ning hangib kooskõlastused vastavalt kehtivate õigus nõuetele; 4) juhendab kaastöötajaid, juhindudes tööülesannetest, töötervishoiu- ja tööohutusnõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust ning järgides kvaliteedinõudeid.	
Teadmised: 1) organisatsioonikäitumise alused; 2) asjaajamise ja ettevõtluse alused; 3) valdkonda reguleerivate õigusaktide nõuded, sh nõuded kaitsealuste liikidega töötamiseks.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.12 Arborist, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi, järgides arboristi eetikanorme (lisa 1); 2) koostab objekti riskianalüüsi, planeerib oma tööd, lähtudes riski astmest ja seatud tööeesmärgist; 3) võtab kohustusi ja vastutab nende tähtajalise täitmise eest; 4) on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös; suhtleb klientide ja kolleegidega, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; 5) kasutab oma töös ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning turva- ja töövarustust; 6) kontrollib regulaarselt varustuse ohutust; hooldab oma turva- ja töövarustust vastavalt vajadusele, sh desinfitseerib tööriistu; 7) korraldab töö käigus tekkivate orgaaniliste ning mitteorgaaniliste jääkide käitlemise vastavalt keskkonnakaitsenõuetele; 8) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale; 9) õnnetusjuhtumi korral kõrgustes toob kannatanu maapinnale, tagades enda turvalisuse ning vältides kannatanu seisundi halvenemist; 10) kasutab arvutiit tasemetel moodul 1-moodul 4 ja moodul 7 (vt lisa 2); 11) kasutab emakeelt tasemel B2 või ühte võõrkeelt tasemel A2 (vt lisa 3). 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valdkonda reguleerivate õigusaktide, juhendmaterjalide ja standardite nõuded; 2) ergonoomika alused, keskkonna- ja tööohutusnõuded; 3) juhistes kasutatavate mõistete tähendused; 4) ehitus- ja haljastusprojekti ja tööjooniste põhimõtted ning staadiumid; 5) jäätmekäitluse alused. 	
<p>Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-20022014-4.2/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Aino Mölder, Luua Metsanduskool Sulev Järve, Eesti Arboristide Ühing MTÜ, Tallinna Keskkonnaamet Heiki Hanso, Arboristide Koda, ArborEst OÜ Aivar Paat, A-Kuller & Partnerid OÜ Eero Tali, Roheline Ruum OÜ Liina Jürisoo, Eesti Maaülikool Anu-Kristiin Tara, OÜ Puudehooldus Ulve Pärn, Teede Projektijuhtimise AS Ain Järve, Tallinna Kommunaalamet, Kadrioru Park Aita Sauemägi, SA Innove
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	14
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.02.2014
6. Kutsestandard kehtib kuni	19.02.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6210 Metsanduse jms oskustöölised

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Tree Worker, level 4
Vene keeles	Арборист
C.3 Lisad	
Lisa 1 Arboristi eetikakoodeks	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 3 Keelte oskustasemete kirjeldused	